

תזכיר חוק

א. שם החוק המוצע

חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון מס'...)(בידוד בפקוח טכנולוגי של אדם שנכנס לישראל), תשפ"א-2021.

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

מדצמבר 2019 העולם מתמודד עם פנדמיה שנגרמה על ידי נגיף SARS-CoV-2 (להלן: "הנגיף"), הגורם למחלת COVID-19 (להלן: "המחלה"). הנגיף מועבר מאדם לאדם דרך האוויר, באמצעות טיפות המופרות מדרכי הנשימה של אדם נגוע. המחלה יכולה להופיע ולהדביק גם ללא תסמינים אצל הנדבק, תכונה המגבילה את יעילות מאמצי קטיעת שרשראות ההדבקה. עדיין אין טיפול ספציפי למחלה, ועד לפיתוח החיסון - הכלים היחידים למניעת התפשטות המחלה היו מסיכות, צעדי ריחוק חברתי, מניעת התקהלויות, בידוד חולים ומגעים, והגבלות שונות עד כדי סגר כללי, ובכלל זה הגבלות חמורות על יציאה מישראל וכניסה אליה. באופן מיוחד בעת האחרונה הוטלה מגבלה על חזרת ישראלים לישראל, שלא הוטלה בעבר, וזאת בעיקר בשל החשש הכבד מ"יבוא" וריאנטים חדשים של הנגיף לישראל. במהלך המגפה, ריצוף גנומי של הנגיף הראה שהוא משתנה דרך מוטציות במבנה החומר הגנטי שלו, ונוצרים וריאנטים שונים המכילים מוטציות מאפיינות. לא לכל הווריאנטים יש משמעות קלינית אולם כבר עתה ידועים בעולם לפחות שלושה וריאנטים בעלי משמעות קלינית ואפידמיולוגית חשובה: האנגלי, הדרום אפריקאי והברזילאי. וריאנטים אלה משפיעים על מהירות התפשטות של הנגיף, עלולים לגרום לתחלואה קשה יותר או בקרב קבוצות אוכלוסייה שעד כה סבלו ממחלה קלה בדרך כלל, ועלולים להשפיע לרעה על יעילות החיסונים הקיימים הניתנים בישראל, ועל החסינות של מחלימים. מצב זה מחייב לפעול בכל דרך למנוע את הפצת הנגיפים המוטנטיים שיתכן ונושאים תכונות שיש בהן כדי להחמיר משמעותית את מצב התחלואה בישראל. ישראל לא יכולה להרשות לעצמה החמרה נוספת. יש לקנות זמן להשלמת מבצע חיסוני הקורונה שהחל ב-20.12.20, ומתקדם במהירות בישראל, ולצד זאת יש למנוע כניסה של וריאנטים חדשים שעלולים להפוך את החיסון לפחות יעיל. נכנסים לישראל מחו"ל מהווים סיכון מיידי להתמודדות המדינה עם הנגיף. חשוב לנקוט בפעולות מניעה מהירות ולמנוע אפשרות כניסה של אותם וריאנטים, ע"י וידוא הבידוד של החוזרים מחו"ל. בתקופה האחרונה, בדיקות קורונה בכניסה לישראל בנתב"ג מגלות כי כ-50% מסך החוזרים נמצאים מאומתים עם שובם מחו"ל. הדרישה לבדיקות עד 72 שעות לפני העליה למטוס בחו"ל יש בה כדי לצמצם מעט את מספר המאומתים הנכנסים לישראל, אך יעילות צעד זה מוגבלת. הוכח שמאז נקבעה חובה זו בחקיקה, עדיין נכנסים נוסעים שנמצאים מאומתים בנחיתתם. גם עם הירידה בתעבורה האווירית יש חריגים הנכנסים למדינה ונמצאים מאומתים, על אף הבדיקה המקדימה, וחובה לוודא בידוד מפקח גם עבורם. לא כל שכן כאשר מספר הנכנסים לישראל יעלה, לפי המתוכנן, לכ-2,500 איש ביום, ואף יותר מכך בהמשך, כאשר לא ניתן להבטיח שרובם יהיו מחוסנים או מחלימים. לכן, נדרש כלי טכנולוגי לוודא קיום הבידוד הביתי עבורם, אך זאת לצד שימור האפשרות למלונית עבור אותם חוזרים שאין להם אפשרות לקיים בידוד ביתי בפקוח טכנולוגי, או שאינם מעוניינים להשתמש בכלי טכנולוגי לפיקוח על הבידוד.

לאור זאת, מוצע להוסיף לפרק ג' בחוק סמכויות מיוחדות, סימן חדש לאחר סימן ד', ולקבוע בו כי בעת

שהממשלה הכריזה על צורך בכך, נכנס לישראל יחויב, ככלל, לשהות בבידוד בביתו או במקום מתאים אחר העומד לרשותו, תוך שימוש באמצעי פיקוח טכנולוגי, בהתאם להוראת הנציג המוסמך. רק מי שיסרב, או שאינו עומד בתנאים לבידוד ביתי או לפיקוח טכנולוגי (כגון שאין לו מקום מתאים) – ישלח לבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה (מלונית). וידוא שמירת הבידוד למי שנכנסים לישראל מחו"ל יסייעו לצמצם את כניסתה והפצתה של התחלואה המיובאת לארץ, ולכן קביעת חובת הפיקוח הטכנולוגי בבידוד בית, וחלופה של שהייה במלונית, היא צעד חיוני להפחתת התחלואה בישראל, שתאפשר חזרה הדרגתית לשגרה.

ג. השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות

לא רלוונטי

ד. השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.

החוק המוצע צפוי להפחית את הוצאות המדינה על שהיה במלוניות, לצד הוצאה על רכש שירותים מחברות שיפעילו אמצעי פיקוח טכנולוגי, שצפוי להיות בעלות נמוכה במידה משמעותית. החוק המוצע יאפשר להרחיב את פתיחת המשק והטיסות לישראל, ובכך לשרת את חזרת הכלכלה לשגרה.

ה. להלן נוסח תזכיר החוק המוצע ודברי הסבר

תזכיר חוק מטעם משרד הבריאות:

תזכיר חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה) (תיקון מס'...)(בידוד בפיקוח טכנולוגי של אדם שנכנס לישראל), תשפ"א- 2021

הוספת סימן ה' 1. בחוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020¹ (להלן- החוק העיקרי), אחרי סעיף 22טז לחוק העיקרי יבוא:

"סימן ה': בידוד בפיקוח טכנולוגי

הגדרות 22ז. "אמצעי פיקוח טכנולוגי"- מכשיר טכנולוגי, יישומון או כל טכנולוגיה אחרת, שאישר שר הבריאות, המנטר את מקום הימצאו של אדם ומתריע במקרה של הפרה של חובת הבידוד או הפרה של תנאי מתנאי השימוש במכשיר, ביישומון או באמצעי אחר כאמור; לא יאשר שר הבריאות אמצעי פיקוח טכנולוגי אלא אם שוכנע כי אינו אוסף מידע מעבר לנדרש.

"חברה מפעילה"- חברה אחת או יותר שהמדינה התקשרה עמה לשם אספקה, הפעלה ותחזוקה של אמצעי הפיקוח הטכנולוגי ולביצוע בקרה בכל הנוגע לפעולתם;

"חייב בבידוד", "חוזר", מקום לבידוד מטעם המדינה", "הנציג המוסמך" ו"המנהל" - כהגדרתם בסימן ד' לפרק ג'.

¹ ס"ח התש"ף, עמ' 266; התשפ"א, עמ' 302.

(א) הממשלה רשאית להכריז כי כל אדם הנכנס לישראל (בסימן זה – נכנס), החייב בבידוד, או נכנס כאמור ממדינה או ממדינות מסוימות, ישהה בבידוד בבית מגוריו או במקום אחר העומד לרשותו לפי סעיף 20 לפקודת בריאות העם, בתנאי פיקוח טכנולוגי, אם שוכנעה כי יש סיכון מוגבר להגעת חולים לישראל מחוצה לה או ממדינה או ממדינות כאמור וכי כניסתם לישראל עלולה להביא להחמרה ברמת התחלואה במדינה.

(ב) הוראות סעיף 22ג(א)(2), (ב), (ו), (ז), (ט) ו-(י) יחולו על הכרזה לפי סעיף קטן (א).

(ג) הכרזה לפי סעיף קטן (א) תעמוד בתוקפה לתקופה שתיקבע בה ושלא תעלה על עשרים ושמונה ימים, ורשאית הממשלה –

(1) להאריך את תוקפה לתקופות נוספות שלא יעלו על עשרים ושמונה ימים כל אחת, ובלבד שתקופת ההכרזה הכוללת לא תעלה על חמישים ושניים ימים;

(2) באישור ועדת החוקה – להאריך את תוקפה לתקופות נוספות שלא יעלו על 36 ימים כל אחת;

והכל ובלבד שתקופת תוקפה של הכרזה לפי סעיף קטן זה תסתיים לא יאוחר מתום תקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום בשל נגיף הקורונה; ההוראות החלות על הכרזה לפי סעיף זה יחולו גם על הארכת ההכרזה.

בידוד בפיקוח
טכנולוגי של אדם
שנכנס לישראל

22יט. (א) על אף האמור בסעיף 22ב, נכנס שחלה עליו
הכרזה כאמור בסעיף 22יח ישהה עם כניסתו
לישראל בבידוד בבית מגוריו או במקום אחר העומד
לרשותו לפי סעיף 20 לפקודת בריאות העם, בהתאם
להוראת הנציג המוסמך, בתנאי פיקוח טכנולוגי,
ובלבד שקיים את כל אלה (בסימן זה- בידוד בפיקוח
טכנולוגי):

(1) הוא פירט לנציג מוסמך את מקום
הבידוד העומד לרשותו ואת תנאיו;

(2) הוא קיים את חובת הדיווח לפי סעיף
20 לפקודת בריאות העם;

(3) הוא חתם על התחייבות להגיע
למקום הבידוד שלא בתחבורה ציבורית
בהתאם להוראות לפי סעיף 20 לפקודת
בריאות העם;

(4) הוא ביצע, לאחר כניסתו לישראל,
בדיקת קורונה מהסוג ובדרך שקבע המנהל
בהוראות לפי סעיף 20 לפקודת בריאות
העם;

(5) הוא הצהיר בכתב לנציג המוסמך
שכלל הידוע לו יש במקום הבידוד היתכנות
להפעלה תקינה של אמצעי הפיקוח
הטכנולוגי, בהתאם למאפייני האמצעי
שהוצגו לו;

(6) הוא נתן את הסכמתו בכתב לתנאי
השימוש באמצעי הפיקוח הטכנולוגי, לאחר
שהוסבר לו על טיבו של אמצעי הפיקוח
הטכנולוגי ועל השימוש בו;

(7) הוא מסר לנציג המוסמך כתובת מגורים עדכנית שיראו בה כתובת לצורך המצאה מלאה, ואם הסכים לכך, גם כתובת דואר אלקטרוני, וכן חתם על התחייבות לשלם את הסכומים הקבועים בצו לפי סעיף 22כז(ו) בהתאם להחלטה של המנהל לפי סעיף 22כז(ד).

(ב) נכנס שלא קיים את אחד התנאים המפורטים בסעיף קטן (א), ישהה עם כניסתו לישראל בבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה, בהתאם להוראת הנציג המוסמך.

(ג) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), המנהל רשאי לאשר בקשה של נכנס שלא לקיים את אחד התנאים לבידוד בפיקוח טכנולוגי, או לשהות במקום בידוד אחר ללא פיקוח טכנולוגי, או בתנאי בידוד לא מלאים, והכל מטעמים בריאותיים או הומניטריים חריגים, ובתנאים שיורה המנהל, באישור, לעניין אותו בידוד; ההחלטה בבקשה תינתן בהקדם האפשרי לאחר הגשתה.

22כ. (א) הוראות סימן זה לא יחול על קטין שטרם מלאו לו 14 שנים ועל אדם שמונה לו אפוטרופוס;

תחולה על קטין ואדם שמונה לו אפוטרופוס

(ב) היה הנכנס קטין שמלאו לו 14 שנים - ייתן הקטין את הסכמתו בכתב לבידוד בפיקוח טכנולוגי, נוסף על הסכמת הורה או אפוטרופוסו בכתב לכך.

22כא. (א) לשם פיקוח על קיום הוראות הבידוד בפיקוח טכנולוגי של נכנסים, לפי הוראות סעיף זה, רשאית המדינה להתקשר עם חברה מפעילה לצורך:

פעולותיה ותפקידיה של החברה המפעילה

(1) בדיקת היתכנות של התקנת אמצעי הפיקוח הטכנולוגי;

(2) התקנת האמצעי;

(3) מעקב אחר התראות או חיוויים שהתקבלו מהאמצעי;

(4) בדיקת תקינותו של האמצעי;

(5) דיווח למשטרת ישראל על חיווי שהתקבל על הפרה.

והכל לפי נוהל כאמור בסעיף קטן (ב).

(ב) בעת ביצוע פעולות לפי סימן זה, החברה המפעילה לא תפעיל שיקול דעת אלא בהתאם לנוהל שיורה לעניין זה המנהל, באישור היועץ המשפטי לממשלה, ובו ייקבעו, בין השאר, הוראות בעניינים אלה:

(1) המקרים שבהם על החברה המפעילה ליצור קשר עם הנכנס ואופן יצירת הקשר כאמור;

(2) המקרים שבהם על החברה המפעילה לדווח למשטרת ישראל כאמור בסעיף קטן (א)(5);

(3) תאום בין משרד הבריאות לחברה המפעילה בנוגע ליידוע הנכנס בדבר פרקי הזמן שבהם הוא רשאי לצאת מבידוד, וכתובת יעד היציאה.

הסמכה של נציג 22כב. (א) המנהל, או מי מטעמו, יסמך נציגים של החברה המפעילה לבצע פעולות לפי סימן זה.

(ב) לא יוסמך נציג החברה המפעילה לבצע פעולות לפי סימן זה אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:

(1) הוא תושב ישראל;

(2) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי לדעת המנהל, לשמש כנציג.

(3) הוא לא יימצא בשל הסמכתו כנציג החברה המפעילה, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו כנציג החברה המפעילה לבין עניין אישי או תפקיד אחר שלו או של קרובו אשר ימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו.

סודיות 22כג. אדם שהגיע אליו מידע לפי סימן זה, לרבות מידע מאמצעי הפיקוח הטכנולוגי, ישמור אותו בסוד, לא יגלה אותו לאחר ולא יעשה בו כל שימוש אלא לשם ביצוע הוראות סימן זה, לרבות פיקוח ואכיפת קיום הוראות הבידוד, לפי הוראות חוק זה והוראות סעיף 20 לפקודת בריאות העם.

שמירת המידע 22כד. (א) המידע שהתקבל מאמצעי הפיקוח הטכנולוגי אצל החברה המפעילה אודות הנכנס, יימחק מיד עם קבלתו, זולת אם כלל חיווי על כך שנכנס הפר לכאורה את חובת הבידוד או ביצע פעולה מבין הפעולות המנויות בסעיף 22כח.

(ב) מידע כאמור בסעיף קטן (א) יישמר במאגר מידע בבעלות משרד הבריאות שיוחזק בידי החברה המפעילה; לעניין זה, "בעל" ו"מחזיק", לעניין מאגר מידע – כמשמעותם בחוק הגנת הפרטיות.

(ג) מבלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (א), החברה המפעילה תעביר מידע שנשמר כאמור בסעיף קטן (ב), למשטרת ישראל ולמשרד הבריאות, ואליהם בלבד לפי הנוהל האמור בסעיף 22כא(ב).

(ד) מידע שלא נמחק מיד עם קבלתו לפי סעיף קטן (א), וכן כל מידע אחר שיתקבל לפי סעיף זה, יימחק לאחר 14 יום מיום קבלתו; על אף האמור, הועבר מידע על נכנס למשטרת ישראל לפי סעיף זה, ישמר כלל המידע עליו לתקופה של 30 יום לאחר העברת המידע; משטרת ישראל רשאית לשמור מידע שהועבר אליה לפי סעיף זה אם עשתה בו שימוש.

אבטחת המידע 22כה. אמצעי הפיקוח הטכנולוגי, מאגר המידע המתקבל ממנו והתקשורת ביניהם יאובטחו בדרך שתבטיח שמידע מהאמצעי הטכנולוגי יועבר אך ורק למאגר המידע, וכן תבטיח את ההגנה מפני דליפת מידע או פריצה אליו, וכן מפני העברה, חשיפה, מחיקה, שימוש, שינוי או העתקה של המידע בלא רשות כדון.

עיון במידע 22כו. (א) משרד הבריאות יסמיך בעלי תפקידים במשרד הבריאות ובחברה המפעילה לעיין במידע שבאמצעי הפיקוח הטכנולוגי ובמאגר המידע בהתאם לנדרש לשם מילוי תפקידיהם לפי סעיף זה.

(ב) בעל תפקיד יוסמך כאמור לאחר שחתם על טופס התחייבות לשמירה על סודיות שבו הובהרה לו המשמעות הפלילית של שימוש במידע בניגוד להוראות סעיף זה.

(ג) לבעלי התפקידים המוסמכים כאמור, ולהם בלבד, תהיה גישה למידע שבאמצעי הטכנולוגי ובמאגר המידע.

תשלום בשל 22כז. (א) בסעיף זה, "ערכת פיקוח טכנולוגי" – כלל הציוד המשמש כאמצעי פיקוח טכנולוגי, שנמסר לידי הנכנס; שר הבריאות רשאי לפרט בצו את הפריטים שכלולים בערכה.

(ב) התקלקלה, אבדה, הושחתה, הושמדה ערכת פיקוח טכנולוגי או שנפל בה פגם או מום (להלן – הנזק) יודיע על כך הנכנס לחברה המפעיל ולמשרד הבריאות, בסמוך לאחר שנודע לו על הנזק.

(ג) קיבלה החברה המפעילה הודעה על נזק כאמור בסעיף קטן (ב) או שנודע לה בדרך אחרת על נזק, במהלך תקופת הבידוד של הנכנס, תחליף את ערכת הפיקוח הטכנולוגי או חלק ממנה, ככל שיהיה בכך צורך, ולפי הנחיות משרד הבריאות.

(ד) המנהל רשאי לחייב את הנכנס בתשלום בגין ערכת הפיקוח הטכנולוגי או חלק ממנה, לפי סכומים שיקבע שר הבריאות בצו, בהתקיים אחד מאלה:

(1) נגרם לערכת הפיקוח הטכנולוגי נזק, שאינו תוצאה של בלאי סביר, מבלי שסיפק הסבר סביר לגרימת הנזק.

(2) הנכנס לא השיב את ערכת הפיקוח הטכנולוגי במועד שבו היה עליו להשיבה, מבלי שסיפק לכך הצדק סביר.

(ה) המנהל ישלח לנכנס הודעה על כוונתו לחייבו בתשלום לפי סעיף קטן (ד) בדואר רשום לכתובת המגורים שניתנה לפי סעיף 22(א) וכן לכתובת הדואר האלקטרוני שנמסרה לפי הסעיף האמור, אם נמסרה.

(ו) שר הבריאות רשאי לקבוע בצו את סכומי התשלום בגין ערכת הפיקוח הטכנולוגי. הסכומים שייקבעו בתוספת ישקפו את עלות הפריטים.

(ז) נכנס שנמסרה לו הודעה לפי סעיף קטן (ז), רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, בפני המנהל, לעניין הכוונה לחייב אותו בתשלום ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה, ורשאי המנהל להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת שלא תעלה על 20 ימים.

(ח) המנהל ייתן את החלטתו המנומקת בכתב. העתק ההחלטה יומצא לנכנס בדואר רשום לכתובת המגורים שניתנה לפי סעיף 22(א) וכן לכתובת הדואר האלקטרוני שנמסרה לפי הסעיף האמור, אם נמסרה.

(ט) החלטת המנהל לפי סעיף קטן (י) בצירוף ההתחייבות שמסר הנכנס בכתב לפי סעיף 22(א)7) ניתנת לביצוע בידי לשכת ההוצאה לפועל לפי סעיף 1א81(א)1) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967.

22כח. עשה לכאורה נכנס אחד מאלה, רשאי המנהל להורות לו להשלים את חובת הבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה :

(1) פגיעה מכוונת בערכת הפיקוח הטכנולוגי כהגדרתה בסעיף 22כז או ניתוקה במעשה או במחדל על ידי הנכנס, בסיועו או באמצעות אחר ;

(2) אי-דיווח על כל פגיעה או תקלה בערכת הפיקוח הטכנולוגי שהנכנס היה מודע לה, בניגוד לאמור בסעיף 22כז(ב)

(3) העברת ערכת הפיקוח הטכנולוגי לאדם אחר או למקום אחר ;

(4) על אף הצהרתו לפי סעיף 22(ט)5) אין במקום הבידוד היתכנות להפעלה תקינה של אמצעי הפיקוח הטכנולוגי ;

(5) הפרה של הוראות הבידוד החלות עליו בהתאם להוראות לפי חוק זה ולפי סעיף 20 לפקודת בריאות העם ;

3. תיקון סעיף 22 ט . בסעיף 22(ט)1) לחוק העיקרי, במקום המילים "22ב או 22ג" יבוא "22ב, 22ג או 22(ב)"; .

4. תיקון סעיף 46 . בסעיף 46(א) לחוק העיקרי, לאחר המילים "הכרזה לפי סעיף 22ג" יבוא "או לפי סעיף 22ח".

5. [תחילה תחולה . הוראות חוק זה יחולו על נכנס החייב בבידוד, שחלה עליו הכרזה לפי סעיף 22ח, ואשר נכנס לישראל ביום התחילה ואילך, ועל נכנס החייב בבידוד שביום התחילה נמצא במקום לבידוד מטעם המדינה, ועומד בתנאים לבידוד בפיקוח טכנולוגי לפי סעיף 22(א).]

דברי הסבר

מדצמבר 2019 העולם מתמודד עם פנדמיה שנגרמה על ידי נגיף SARS-CoV-2 (להלן: "הנגיף"), הגורם למחלת COVID-19 (להלן: "המחלה"). הנגיף מועבר מאדם לאדם דרך האוויר, באמצעות טיפות המופרשות מדרכי הנשימה של אדם נגוע. המחלה יכולה להופיע ולהדביק גם ללא תסמינים אצל הנדבק, תכונה המגבילה את יעילות מאמצי קטיעת שרשראות ההדבקה. עדיין אין טיפול ספציפי למחלה, ועד לפיתוח החיסון - הכלים היחידים למניעת התפשטות המחלה היו מסיכות, צעדי ריחוק חברתי, מניעת התקהלויות, בידוד חולים ומגעים, והגבלות שונות עד כדי סגר כללי, ובכלל זה הגבלות תמורות על יציאה מישראל וכניסה אליה. באופן מיוחד בעת האחרונה הוטלה מגבלה על חזרת ישראלים לישראל, שלא הוטלה בעבר, וזאת בעיקר בשל החשש הכבד מייבוא וריאנטים חדשים של הנגיף לישראל כפי שיוסבר להלן.

שיעור הקטלניות של המחלה COVID-19 נאמד בין 0.6% - 4.0%, על פי דיווחים שונים בעולם. מאידך, שיעורים אלה משתנים מאוד עם הגיל. על פי הניסיון בישראל עד עתה, שיעורי התמותה נמוכים עד גיל 60, עומדים על כ-1.0% בבני 60-69, כ-5% בבני 70-79, 15% בבני 80-89 וכ-30% בקרב בני 90+. שיעורי התחלואה הקשה גבוהים אף יותר. לאורך המגיפה, כ-65% מהמקרים של תחלואה קשה וקריטית היו בבני 60+ וכ-35% מתחת לגיל 60. נכון לתאריך 3.3.2021 אובחנו עם הנגיף למעלה מ-789,207 חולים, ונפטרו 5,802. בגל הנוכחי של התחלואה נשברו שיאים: מעל 10,000 מאומתים חדשים ליום, 1200 חולים קשים וקריטיים מאושפזים ברגע נתון, בשיא הגל (לעומת 927 בגל הקודם), שיא בכמות החולים הקשים והקריטיים החדשים ביום אחד (179 לעומת 141 בגל הקודם), ושיאי תמותה (76 נפטרים ליום). נדרשו חמישה שבועות של סגר, מהם חודש של סגר מהודק, יחד עם מבצע חיסונים אינטנסיבי - כדי להתחיל לראות מגמה - לא יציבה - של דעיכה מתונה. מקדם ההדבקה אמנם ירד בזמן האחרון לתקופה קצרה מעט מתחת ל-1 אך כעת חזר ל-1 וגבוה מזה שהיה שבוע ושבועיים לפי כן, כך שהירידה גם במדד זה, אינה יציבה.

במהלך המגפה, ריצוף גנומי של הנגיף הראה שהוא משתנה דרך מוטציות במבנה החומר הגנטי שלו, ונוצרים וריאנטים שונים המכילים מוטציות מאפיינות. לא לכל הווריאנטים יש משמעות קלינית אולם כבר עתה ידועים בעולם לפחות שלושה וריאנטים בעלי משמעות קלינית ואפידמיולוגית חשובה: האנגלי, הדרום אפריקאי והברזילאי. וריאנטים אלה משפיעים על מהירות התפשטות של הנגיף, עלולים לגרום לתחלואה קשה יותר או בקרב קבוצות אוכלוסייה שעד כה סבלו ממחלה קלה בדרך כלל, ועלולים להשפיע לרעה על יעילות החיסונים הקיימים הניתנים בישראל, ועל החסינות של מחלימים.

לפי הידוע עתה על הווריאנט האנגלי, הוא מידבק יותר, כנראה בלמעלה מ-50%, ומוערך כקטלני יותר ב-30% עד 70% מהזן שהיה קיים בישראל קודם לכן. הווריאנט התגלה לראשונה בישראל באמצע דצמבר 2020, ועפ"י בדיקות מדגמיות, מהווה כיום כ-85% מהאבחונים החדשים (לפי בדיקות מדגמיות). ככל הידוע, זן זה מסוכן יותר לצעירים - חלקם של הצעירים (עד גיל 59) בתוך החולים הקשים עולה בהתמדה מדי שבוע, והגיע עד ל-50%. בנוסף, נצפה מספר גבוה יותר ממה שנצפה בעבר, של נשים הרות שנדבקו, הגיעו לאשפוז, או למצב קשה וקריטי, כאשר בבדיקה מדגמית נמצא כי מעל 80% מהנשים ההרות במצב

קשה וקריטי נדבקו בווריאנט האנגלי. כניסת וריאנט זה לישראל והפיכתו לזן הנפוץ בארץ ממחישים את התוצאות של כשל למנוע מלכתחילה כניסת וריאנטים למדינה. מרגע שווריאנט חדש ומידבק יותר נכנס למדינה, ועד שהוא מתגלה - ונקטים צעדים לניטורו, כבר מאוחר מדי לעצור את התפשטותו.

הווריאנט הדרום אפריקאי אף הוא מתפשט במהירות. בדרום אפריקה, הוא הפך בתוך זמן קצר לזן המזוהה בכ-90% מהדיגומים במדינה זו. בנוסף, קיים חשש ההולך ומתבסס, שווריאנט זה מפחית את יעילות החיסונים הקיימים: ככל הנראה יעילות של חיסון פיזור כנגדו נמוכה מהיעילות של כ-95% שנמצאה כנגד הנגיף המקורי והווריאנט האנגלי. בישראל התגלו עד עתה מעל 400 מקרים של זן זה, בעיקר ב'שרשראות הדבקה' שזוהו מחוזרים מחו"ל ובקהילה, ובמקומות מוגדרים כגון ישובי המשולש. בבדיקה מדגמית ארצית של כ-3000 דגימות, נמצאו 27 חיוביים (0.9%) לווריאנט הדרום אפריקאי. משרד הבריאות, בשיתוף פיקוד העורף, משקיע מאמצים רבים כדי למנוע הדבקה קהילתית נרחבת בווריאנט זה. ידועים שני ווריאנטים נוספים שמקורם בברזיל, שטרם התגלו בישראל, וקיים חשש שגם הם יוכלו לפגום ביעילות החיסונים הניתנים כאן. הזן הברזילאי השני גרם להתפרצות נרחבת וקטלנית בעיר מנאוס בצפון ברזיל, באופן המעלה חשש שהוא מתגבר על ההגנה החיסונית של מחלימים, ומטיל ספק ביעילות החיסונים כנגדו. בנוסף, קיימים וריאנטים נוספים שמשמעותם הקלינית נמצאת בבדיקה (בלוס אנג'לס, וריאנט מסוכן שממנו נמצאו עד כה 7 מקרים בישראל, בניו יורק, ממנו נמצאו עד כה 3 מקרים בישראל, ובאוגנדה, ממנו נמצא עד כה 2 מקרים בישראל).

מצב זה מחייב לפעול בכל דרך למנוע את הפצת הנגיפים המוטנטיים שייתכן ונושאים תכונות שיש בהן כדי להחמיר משמעותית את מצב התחלואה בישראל. ישראל לא יכולה להרשות לעצמה החמרה נוספת. יש 'לקנות זמן' להשלמת מבצע חיסוני הקורונה שהחל ב-20.12.20, ומתקדם במהירות בישראל, ולצד זאת יש למנוע כניסה של וריאנטים חדשים שעלולים להפוך את החיסון לפחות יעיל.

הכנסת זן חדש, עם יכולת הדבקה מוגברת ועמידות לחיסון עלול, במגבלות המידע הקיים, לאיים על תועלת החיסונים שכבר ניתנו למיליונים מתושבי ישראל (הן במנה אחת והן בשתי מנות). קיים סיכון מוגבר כי הנכנסים לישראל מחו"ל יביאו עימם וריאנטים אלה או אחרים - שיתפשטו במהירות כפי שקרה עם הווריאנט האנגלי. מועד הגילוי של וריאנט חדש במדינה, הוא כמעט תמיד מאוחר מדי למניעת הפצתו. אמנם, בזכות עבודה מאומצת ואינטנסיבית, הווריאנט הדרום אפריקאי מתפשט בישראל לאט יותר מהבריטי - אולם חיוני למנוע כניסה של וריאנטים נוספים, חלקם לא ידועים עדיין. כמו כן, כיוון שברוב מדינות העולם לא מבוצע באופן קבוע ריצוף של הוירוס לא ניתן למקד את המגבלות על נכנסים ממדינות מסוימות בלבד (כפי שהראה גילוי הווריאנט הדרום אפריקאי בחוזרים מאיחוד האמירויות). סכנת הווריאנטים מחייבת השגחה מיוחדת ומוקפדת על קיום חובת הבידוד של המגיעים לישראל מחוץ לארץ.

חיסון רוב האוכלוסייה היא האסטרטגיה הנבחרת ליציאה מהמגפה. כניסה לישראל של וריאנט חדש העלול לגרום לעמידות לחיסון, יוצרת חשש משמעותי לשלילת הנשק העיקרי לבלימת המגיפה. כאמור, וריאנט כזה עלול גם לאיים בהדבקה חוזרת בקרב כ-765,000 המחלימים. זוהי סכנה ממשית לעלייה בתחלואה ותמותה, וסכנה ממשית לבריאות הציבור, שיש לנקוט בצעדים מהירים על מנת לבלום אותה. ככל שהזמן נוקף יש עדות לווריאנטים מוטנטיים במספר הולך וגדל של מדינות. לכן, נכנסים לישראל מחו"ל מהווים סיכון מיידי להתמודדות המדינה עם הנגיף. חשוב לנקוט בפעולות מניעה מהירות ולמנוע

אפשרות כניסה של אותם וריאנטים, ע"י וידוא הבידוד של החוזרים מחו"ל.

עד כה, הכלים היחידים להבטחת קיום חובת הבידוד כראוי על ידי חוזרים, היו חובת בדיקה, וחובת קיום הבידוד תחת פיקוח, במקום לבידוד מטעם המדינה (מלוניות). הפגיעה בחירויות הפרט בשל החיוב לשהות במלונית היא פגיעה קשה, אך בהיעדר חלופה מידתית יותר, זו הוגדרה פגיעה הכרחית. על פי צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), תש"ף-2020 (להלן: "הצו"), כל חוזר לישראל מחויב בבידוד. בהתאם לנתונים שבידי משרד הבריאות, רוב החוזרים החייבים בבידוד אינם מקפידים על קיום חובה זו. מנתונים לא מזוהים של טלפונים סלולריים של חוזרים מחו"ל ניתן ללמוד כי שיעור המצייתים לעשרה ימי בידוד ירד מכ-40% בשבוע השלישי של ינואר לכ-20% בשבוע הראשון של פברואר (מנתונים סלולריים לא מזוהים לא ניתן לדעת אם החוזר הינו מחלים או מחוסן. על פי נתוני מכלול תעופה, בחודש פברואר היו המחלימים והמחוסנים רק כ-16% מהחוזרים). לכן נקבעה חובת שהיה במלונית לחוזרים, אך למרות זאת, בשל מגבלות משפטיות, רפואיות, אישיות והומניטריות, לא כל החוזרים שהו במלוניות. ההכרח לקבוע מנגנון לבקשת אישור חריג לביצוע בידוד ביתי, וריבוי הבקשות מסוג זה מצד הנכנסים לישראל כפי שיפורט בהמשך, הביא לכך ששיעור גדול מהנכנסים לישראל קיבלו, בליט ברירה, אישור לבצע בידוד בביתם, ללא פיקוח מתאים, לאחר ביצוע בדיקת קורונה בסמוך להגעתם וקבלת תוצאה שלילית, וכן התחייבות לבדיקה נוספת.

בתקופה האחרונה, בדיקות קורונה בכניסה לישראל בנתב"ג מגלות כי כ-50% מסך החוזרים נמצאים מאומתים עם שובם מחו"ל. הדרישה לבדיקות עד 72 שעות לפני העליה למטוס בחו"ל יש בה כדי לצמצם מעט את מספר המאומתים הנכנסים לישראל, אך יעילות צעד זה מוגבלת. הוכח שמאז נקבעה חובה זו בחקיקה, עדיין נכנסים נוסעים שנמצאים מאומתים בנחיתתם. גם עם הירידה בתעבורה האווירית יש חריגים הנכנסים למדינה ונמצאים מאומתים, על אף הבדיקה המקדימה, וחובה לוודא בידוד מפקח גם עבורם. לא כל שכן כאשר מספר הנכנסים לישראל יעלה, לפי המתוכנן, לכ-2,500 איש ביום, ואף יותר מכך בהמשך, כאשר לא ניתן להבטיח שרובם יהיו מחוסנים או מחלימים. לכן, נדרש כלי טכנולוגי לוודא קיום הבידוד הביתי עבורם, אך זאת לצד שימור האפשרות למלונית עבור אותם חוזרים שאין להם אפשרות לקיים בידוד ביתי בפיקוח טכנולוגי, או שאינם מעוניינים להשתמש בכלי טכנולוגי לפיקוח על הבידוד, כפי שיוסבר בהמשך.

למען ההמחשה, יובאו מספר נתונים על שחרור מבידוד במלונית לבידוד ביתי של חוזרים במהלך פברואר. לפי הנתונים, כמעט כל החוזרים (כ-95%) מגישים מראש בקשה לפטור מבידוד במלונית. מתוכם, יש בקשות העומדות בקריטריונים שנקבעו שאינם מצריכים הפעלת שיקול דעת ("קריטריונים קשיחים"). עם זאת, קריטריונים אלה נקבעו בזמן בו לא היתה אפשרות לבידוד בית עם אמצעי לפיקוח טכנולוגי, ויהיה מקום לבחון קריטריונים אלה מחדש. בין הקריטריונים הקשיחים: אנשים מעל גיל 70, קטינים ללא מלווה, אנשים עם מוגבלות בעלי קושי תפקודי משמעותי וכיסא גלגלים, או שיש להם אפוטרופוס ממונה, ונשים הרות מעל שבוע 20 (ובנוסף – מחוסנים ומחלימים הפטורים מבידוד לחלוטין). לגבי חלק מקריטריונים אלה, כגון מבוגרים מעל גיל 70 ונשים הרות, אין סיבה סבירה שלא יוכלו להשתמש באמצעי פיקוח טכנולוגי, ולכן ניתן יהיה לשלוח אותם לבידוד עם אמצעי פיקוח טכנולוגי.

בנוסף לני"ל נקבעו ביחס לחובת השהיה במלוניות קריטריונים רפואיים ואישיים נוספים שנבחנו

פרטנית, תוך הפעלת שיקול דעת. ביחס לכל טיסה נכנסת יש נציג של משרד הבריאות הדן בבקשות אלה ומקבל החלטה. במהלך חודש פברואר 2021 – מיום 3.2.21 ועד יום 25.2.21, נחתו בישראל 6,412 איש. מתוכם, 1,242 היו מחלימים או מחוסנים הפטורים מבידוד, 2,625 הופנו לבידוד במלונות, ו-3,788 קיבלו אישור בשדה התעופה לבצע בידוד ביתי. בהמשך שוחררו מהמלונות לסיום הבידוד בבית עוד 334 איש. מתוך מי שקיבלו אישור חריג בשדה התעופה והופנו לבידוד ביתי, 396 אושרו על בסיס הקריטריונים ה"קשיחים", ו-685 שוחררו לבידוד ביתי על בסיס קריטריונים אישיים ורפואיים. בימים 24-25.2.21 בהם צומצמה באופן משמעותי כניסת נוסעים לישראל, נכנסו 756 נוסעים, מתוכם 496 פונו למלונות, ו-260 קיבלו אישור בשדה התעופה לבצע בידוד ביתי – מתוכם, 155 על בסיס רפואי/אישי. בהמשך, שוחררו מהמלונות 10 אנשים נוספים, 4 מתוכם הוכרו כמחלימים/מחוסנים, והיתר על בסיס שיקולים של גיל, שיקולים רפואיים ונפשיים, ושיקולי רווחה. הנציגים המוסמכים מתריעים כי ניכר שכמות האישורים הרפואיים המוצגים להם במצורף לבקשות אינה סבירה, ועולה חשש ממשי שמוצגים לנציגים מסמכים מזוייפים או המכילים תוכן כוזב, אולם לא ניתן לחקור חשדות כאלה בזמן הקצר העומד לרשותם לקבלת החלטה.

לפי המוצע בחוק, ברירת המחדל לגבי כלל הנכנסים לישראל תהיה בידוד 'ביתי' עם פיקוח טכנולוגי, ורק מי שיסרב, או אינו עומד בתנאים לבידוד ביתי או לפיקוח טכנולוגי (כגון שאין לו מקום מתאים) ישלח לבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה (מלונית). עם זאת, תישמר סמכות למנהל, במקרים מיוחדים וחריגים, לפטור נכנס לישראל מחובת הבידוד בפיקוח טכנולוגי או במלונית. מטבע הדברים אלו יהיו חריגים מאד נדירים, בהם אדם לא מסוגל לשהות במלונית, ולא מסוגל גם לשהות בבידוד ביתי עם פיקוח טכנולוגי.

משרד הבריאות סבור כי קביעה שכל הנכנסים יחויבו בפיקוח טכנולוגי על הבידוד הביתי, וההפניה למלוניות תהיה רק חלופה, וזאת ללא צורך בהצגת שיקולים רפואיים ואישיים תפחית למינימום את בקשות האישורים "לפטור", חלקם כוזבים-לכאורה. בכך, תפחת גם הפגיעה בפרטיות הנכנסים לישראל, הנגרמת עתה בשל הצורך לפרט נסיבות אישיות ורפואיות במסגרת בקשת הפטור. מנגד, מובן כי בקשה ל'פטור' משימוש באמצעי פיקוח טכנולוגי, בבית, תצריך נימוק כבד משקל, וחריג בהרבה לעומת הנימוקים שהתקבלו עד כה ביחס להימנעות משהיה במלונית, בשל העובדה ששהייה במלונית מגבילה החירות באופן משמעותי יותר, וכרוכה במגבלות שאינן קיימות בבית החוזר – כגון ביחס לנגישות פיזית, צורך בטיפול רפואי, מזון מותאם אישית, השגחה, וכדומה. בנוסף, מוצע לקבוע כי אנשים שיש להם אפוטרופוס שמונה על ידי בית המשפט, וכן קטינים שטרם מלאו להם 14 שנים, לא יחויבו בפיקוח טכנולוגי בזמן הבידוד ויוכלו לשהות בבידוד ביתי ללא פיקוח כזה.

לאור כל האמור לעיל, לאור הפגיעה המשמעותית בחירויות הנגרמת משהות במלוניות, לנוכח קריאתה של ועדת חוקה החוקה חוק ומשפט של הכנסת למצוא חלופה למלוניות, ולצד העובדה שכמעט כל החוזרים לישראל מבקשים שלא לשהות במלונית ומרביתם אף מקבלים אישור 'חריגי' לכך, בחן משרד הבריאות מזה זמן מה כלים להגברת הפיקוח על קיום חובת הבידוד בבית על הנכנסים לישראל, שניתן יהיה להציע כפתרון טוב ואפקטיבי במקום חובת השהייה המפוקחת במלוניות. לאחר בדיקות מעמיקות של אפשרויות שונות, הוחלט לקבוע כי תוטל על הנכנסים לישראל חובה לקיים בידוד בביתם או במקום אחר העומד

לרשותם, תוך שימוש באמצעי טכנולוגי לפיקוח על קיום הבידוד על ידם. מי שאינו מעוניין או מסוגל לקיים בידוד כאמור – יופנה לביצוע הבידוד במלונית. בדרך זו אפשר יהיה לוודא כי המבודד אינו יוצא ממקום הבידוד, וזאת על ידי שימוש באמצעי שאינו פולשני, הפוגע בפרטיות במידה מועטה כיוון שמקום הבידוד ידוע ממילא, ומבודד לא אמור לצאת ממנו ללא אישור, בכל מקרה, והמוסיף מידה קטנה של פגיעה בזכויות, על הפגיעה הנגרמת ממילא מחובת הבידוד – ותוך הפחתת הפגיעה הכוללת בזכויות הנגרמת מחיוב שהייה במלונית. החל מיום 1.1.2021 בוצע "פיילוט" בנושא זה. במועד זה קיימת הכרזה לפי סעיף 22ג לחוק סמכויות מיוחדות, המחייבת בבידוד במלונית. ל-100 מתוך הנכנסים לישראל בשתי טיסות שונות, המחוייבים בבידוד במלונית, הוצעה האפשרות לבצע את הבידוד בבית, יחד עם אמצעי טכנולוגי לפיקוח על הבידוד (ערכה הכוללת צמיד, טלפון ומזהה קירבה), וזאת בהסכמתם החופשית. נרשמה היענות גבוהה מאד: בטיסה אחת היו 78 נוסעים, מתוכם 40 קיבלו את ערכת הפיקוח הטכנולוגי, 2 התפנו למלונית, והיתר היו פטורים מבידוד במלונית או מבידוד בכלל. בטיסה השניה, שנחתה למחרת, היו 72 נוסעים, מתוכם 35 קיבלו ערכת פיקוח טכנולוגי, 6 התפנו למלונית, והיתר היו פטורים כאמור. ב-36 מקרים אותרה התרחקות מטווח מאתר המיקום, וכולם חזרו לטווח לאחר שיחת טלפון, כשנקבע כי לא היתה יציאה מבידוד. במקרה אחד אותר חיתוך הצמיד (חבלה מכוונת בצידו הפיקוח). עוד אותרו בפיילוט שני מקרים של קושי טכני שטופלו במהירות. מתחילת הפיילוט קיבל מוקד החברה 48 שיחות לתיאום יציאה מאושרת מבידוד, ולתמיכה בהפעלה. המסקנה עד כה, בזהירות המתבקשת מאופיו המצומצם של הפיילוט, היא כי כ-91% ממי שהיו חייבים בבידוד במלונית, עמדו בתנאים לקבלת ערכת הפיקוח והיו מעוניינים בה, והרוב המכריע של אלה מקפיד על הוראות הבידוד, עד כה. מתגובות הנכנסים שצוטטו בתקשורת ניתן לזהות שביעות רצון גבוהה מהפתרון האמור, המאפשר לנכנסים לחזור לביתם, תוך צמצום הסיכון לבריאות הציבור.

כאמור, הפתרון לא יוכל להתאים לכל מי שנכנס לישראל, אלא רק למי שיש באפשרותו לבצע בידוד ביתי עם פיקוח טכנולוגי, לפי התנאים המוצעים בחוק, שהם אלה הקבועים בחקיקה לביצוע בידוד בבית (לרבות קיומו של מקום מתאים העומד לרשותו, ואמצעים להגיע למקום זה שלא בתחבורה ציבורית), ולאחר ביצוע בדיקת קורונה בשדה התעופה כמתחייב, וכן התאמה של מקום הבידוד לדרישות הנחוצות לתפעול תקין של האמצעי הטכנולוגי (כגון קליטה סלולרית מספקת), הסכמת החוזר לתנאי השימוש באמצעי הפיקוח הטכנולוגי, ומסירת פרטים וכתב התחייבות כערובה להחזרת האמצעי הטכנולוגי (ככל שנמסר כזה, פיזית), בתום השימוש בו.

הצעת חוק זו מבקשת לעגן את הפתרון האמור, באמצעות תיקון חוק סמכויות מיוחדות להתמודדות עם נגיף הקורונה החדש (הוראת שעה), התש"ף-2020, ולהסדיר את אופן הפעלתם של אמצעי הפיקוח הטכנולוגיים על החוזרים והנכנסים לישראל שהם חבי בידוד (הן ישראלים והן זרים, לא כולל מחוסנים ומחלימים המוכרים ככאלה בישראל). על פי המוצע, האפשרות לבידוד בפיקוח טכנולוגי תוסבר לנכנסים לישראל כאפשרות הראשונה, בכפוף לעמידתם בתנאים המאפשרים זאת כמפורט בחוק המוצע. אמצעי הפיקוח הטכנולוגי יאפשר לזהות מייד הפרות של הוראות הבידוד ובפרט יציאה ממקום הבידוד, וכן לזהות נסיונות פגיעה בצידו הפיקוח - וכך יצמצם את הסיכון להפצת הנגיף או וריאנטים שלו, על ידי הנכנסים

לישראל.

כאמור, קיים צורך בריאותי מובהק לשמר מתווה אשר יבטיח שמירה על בידוד אפקטיבי והקטנת הסיכון להפצת תחלואה בקרב כלל החוזרים מחו"ל, וכעת, לפי החוק המוצע, למעשה ינתנו לחוזרים שתי חלופות: בידוד במקום העומד לרשותם (ביתם וכדומה), אם הוא מתאים לכך, יחד עם פיקוח טכנולוגי – או בידוד במקום לבידוד מטעם המדינה למי שמסרב או שאין לו אפשרות לקיים את האפשרות הראשונה. כך, תצומצם באופן משמעותי ההצדקה למתן פטור מבידוד 'מפוקח', ויצומצם הסיכון לכניסת והפצת וריאנטים מסוכנים של הנגיף בישראל.

מקורות התחלואה מגוונים, אך להפרות הבידוד בקרב חוזרים מחו"ל יש השפעה מכרעת בהאצת התחלואה ועל החדרת וריאנטים נוספים לישראל. משרד הבריאות רואה חשיבות רבה במניעת ערוץ הדבקה זה. וידוא שמירת הבידוד למי שנכנסים לישראל מחו"ל יסייעו לצמצם את כניסתה והפצתה של התחלואה המיובאת לארץ, ולכן קביעת חובת הפיקוח הטכנולוגי בבידוד בית, וחלופה של שהייה במלונית, היא צעד חיוני להפחתת התחלואה בישראל, שתאפשר חזרה הדרגתית לשגרה.

סעיף 1

מוצע להוסיף לפרק ג' בחוק סמכויות מיוחדות, סימן חדש לאחר סימן ד', ולקבוע בו כי בעת שהממשלה הכריזה על צורך בכך, נכנס לישראל יחויב, ככלל, לשהות בבידוד בביתו או במקום מתאים אחר העומד לרשותו, תוך שימוש באמצעי פיקוח טכנולוגי, בהתאם להוראת הנציג המוסמך.

לסעיף 22 יז המוצע

מוצע לקבוע מספר הגדרות הרלוונטיות לסימן זה. אמצעי פיקוח טכנולוגי עשוי להיות מכשיר (או קבוצת מכשירים), יישומון, או טכנולוגיה אחרת לאיתור, שקיבל אישור שר הבריאות. מוצע להגדיר את האמצעי באופן שהוא נייטרלי מבחינת סוג הטכנולוגיה בה יעשה שימוש, ואף מאפשר יותר מסוג אחד של אמצעי פיקוח טכנולוגי. אמצעי הפיקוח עשוי להיות מכשיר או יישום, ובלבד שהוא מנטר את מקום הימצאו של חייב הבידוד, ומתריע בפני גורם רלוונטי על חשד להפרת חובת הבידוד, או הפרת תנאי השימוש באמצעי הפיקוח (למשל, גרימת נזק לאמצעי זה או נסיון לשבש את פעילותו התקינה). בשל הגידול הצפוי במספר הנכנסים לישראל סביר שיעשה שימוש במספר אמצעים במקביל, שיחולקו לנכנסים לפי סדר ולפי התאמתם למאפיינים הטכנולוגיים של האמצעים השונים.

כן מוצע להגדיר חברה מפעילה לאור ההוראה לאפשר אספקה, הפעלה ותחזוקה על ידי חברות מפעילות. החברות המפעילות יפעלו בהתאם לנהלים עליהם יורה המנהל. עוד מפנה הסעיף למספר הגדרות הקיימות כבר בחוק סמכויות מיוחדות.

לסעיף 22 יח המוצע

מוצע לקבוע כי הממשלה תהיה רשאית להכריז על חובת קיום בידוד בפיקוח טכנולוגי על כל אדם הנכנס לישראל וחייב בידוד, בין אם הוא ישראלי או זר, אם שוכנעה, על בסיס חוות דעת אפידמיולוגית שתתייחס, בין היתר, לשיעורי התחלואה במדינה או במדינות האמורות, ולאחר שהממשלה בחנה דרכי פעולה נוספות, ושקלה את הצורך בהכרזה אל מול מידת הפגיעה בזכויות הנגרמת מהכרזה זו, ושוכנעה כי

יש סיכון מוגבר להגעת חולים לישראל באופן המצדיק קביעת פיקוח הדוק יותר על הנכנסים לישראל. מנגנון ההכרזה יהיה באותו אופן הקבוע כיום לזה שנקבע בסעיף 22 לחוק סמכויות מיוחדות, ביחס להכרזה המחייבת חוזרים לשהות במלונית, להוציא שתקופת ההכרזה הקבועה בסעיף קטן (ג) תהיה ארוכה יותר, לנוכח הצורך ביצירת ודאות ורציפות, ולנוכח העובדה שלא צפויים לחול שינויים תכופים בסכנה הנשקפת מכניסת וריאנטים חדשים מחוץ לישראל, והיא אף צפויה להתגבר.

לסעיף 22 יט המוצע

סעיף קטן (א) מוצע לקבוע כי מי שחלה עליו הכרזה מכוח סעיף 22 יח, ישהה עם כניסתו לישראל בבידוד בפיקוח טכנולוגי, אם מתקיימים בו מספר תנאים המתחייבים כדי שיוכל לבצע בידוד כאמור: יש לו מקום בידוד העומד לרשותו, והמתאים לקיים בו בידוד; הוא קיים את חובת הדיווח על בידוד כמתחייב; הוא התחייב להגיע למקום הבידוד שלא בתחבורה ציבורית, לרבות מונית, כפי שמחייבות הוראות צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), תש"ף-2020, שנקבע מכוח סעיף 20 לפקודת בריאות העם, 1940; הוא ביצע בדיקת PCR לקורונה, לפי הוראות המנהל – בסמוך לנחיתתו בישראל (או, אם הופנה למלונית – כאשר ביקש לעבור לבידוד בבית בפיקוח טכנולוגי); הוא הצהיר בכתב שיש במקום הבידוד היתכנות להפעלה של אמצעי הפיקוח הטכנולוגי (כגון – קליטה סלולרית מספיקה), וזאת בהתאם למאפיינים של האמצעי הטכנולוגי שהוצגו לו, וככל הידוע לו; הוא הסכים בכתב לתנאי השימוש באמצעי הטכנולוגי שהוקצה לו, לאחר שקיבל הסבר על מהות האמצעי ועל אופן השימוש בו; ובמקרה בו קיבל הנכנס אמצעי טכנולוגי פיזי שיוחלט ויקבע בצו כי השימוש בו מצדיק קבלת התחייבות כספית להשבתו התקינה – הוא חתם על התחייבות לטובת המדינה, שמטרתה להבטיח את החזרת הציוד לחברה המפעילה, וזאת כשהוא במצב תקין ולפי ההוראות.

סעיף קטן (ב) מוצע לקבוע כי נכנס שלא מילא את התנאים לפי סעיף קטן (א), בין אם אינו מסוגל לעמוד בהם כיוון שאין ברשותו מקום מתאים לבידוד או שאין במקום העומד לרשותו היתכנות לשימוש באמצעי הפיקוח הטכנולוגי, ובין אם הוא אינו מעוניין בפיקוח טכנולוגי עליו – יקיים את חובת הבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה (מלונית), בהתאם להראות הנציג המוסמך.

סעיף קטן (ב) מוצע לקבוע כי נכנס שלא מילא את התנאים לפי סעיף קטן (א), בין אם אינו מסוגל לעמוד בהם כיוון שאין ברשותו מקום מתאים לבידוד או שאין במקום העומד לרשותו היתכנות לשימוש באמצעי הפיקוח הטכנולוגי, ובין אם הוא אינו מעוניין בפיקוח טכנולוגי עליו – יקיים את חובת הבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה (מלונית), בהתאם להראות הנציג המוסמך. **לסעיף 22 כ המוצע**

מוצע לקבוע כי חובת הבידוד בפיקוח טכנולוגי לא תחול בכל מקרה על קטין שטרם מלאו לו 14. דהיינו, ככל שהאחראי על הקטין חייב בידוד ואינו עומד בתנאים לבידוד בפיקוח טכנולוגי - יוכל לבחור האם הקטין יתלווה אליו למלונית, או ישלח לבידוד בביתו ללא פיקוח טכנולוגי (בהנחה שיש מבוגר אחר שאלצו יכול הקטין לשהות בבידוד). ככל שאין לקטין עד גיל 14 מלווה החייב בידוד, יוכל לבצע בידוד בבית, ללא פיקוח טכנולוגי. כמו כן, הואיל ואחד מהתנאים לבידוד בפיקוח טכנולוגי הוא הסכמת הנכנס, ביחס לקטים שמלאו לו 14 שנה תידרש הסכמת הורה או אפוטרופוסו, ובנוסף לכך גם הסכמתו שלו. במקרה שאינו מסכים לבידוד בפיקוח טכנולוגי, יחולו לגביו ההוראות השונות בסעיף 22 ביחס לבידוד במלונית של קטינים, לפי נסיבות המקרה וגילו של הקטין.

אדם שמונה לו אפוטרופוס לא יחויב בבידוד בפיקוח טכנולוגי, ובהתאם להוראות סעיף 22 ה(ד) לחוק

- לא ישהה במקום לבידוד מטעם המדינה, אלא בנסיבות חריגות, בליווי ובהסכמה כמפורט באותו סעיף. לפיכך, ברירת המחדל לגבי אדם שמונה לו אפוטרופוס היא בידוד בביתו, ללא פיקוח טכנולוגי.

לסעיפים 22כא ו- 22כב המוצעים

מוצע לקבוע כי המדינה רשאית להתקשר עם חברה מפעילה (או מספר חברות מפעילות), לשם פיקוח טכנולוגי על קיום הוראות הבידוד של נכנסים. תפקידי החברה המפעילה יהיו לספק את אמצעי הפיקוח הטכנולוגי ולהתקין אותם, לבצע את כל הבדיקות הדרושות לתפעול התקין של אמצעים אלה, ולבצע מעקב אחר התראות וחיוויים שיתקבלו מהאמצעי – ולדווח עליהם למשטרת ישראל לפי ההוראות שיקבע המנהל או מי מטעמו. כחלק מתפקידיה החברה המפעילה תדריך את הנכנס בשימוש באמצעי הפיקוח, תספק שירות מענה לשאלות ותיאום יציאה מבידוד באישור, ותתן שירות טכני לטיפול בתקלות. פרט להסכמים שיחתמו עם חברות מפעילות שיבחרו לעניין זה, יקבע המנהל נוהל ובו יוגדרו לחברה המפעילה הוראות שיצמצמו למינימום ההכרחי את יכולתם של עובדי החברה והפועלים מטעמה, כגורם אזרחי לא מדינתי, להפעיל שיקול דעת ביחס לאופן הפיקוח. בכלל זה יוגדרו המקרים בהם על החברה ליצור קשר עם הנכנס ואופן יצירת הקשר עימו (כגון במקרה של קבלת חיווי על הפרה אפשרית), אמות המידה למקרים המחייבים דיווח למשטרה, וכן הדרכים בהם יודיע משרד הבריאות לחברה על אישורים שניתנו לאדם המפוקח באמצעי טכנולוגי – לצאת ממקום הבידוד (כגון לשם בדיקה או הלוויה), וכתובת היעד ליציאה. החברה המפעילה לא תקבל ממשרד הבריאות פרטים על מטרת היציאה שאינם הכרחיים על מנת לפקח על כך שלא מבוצעת הפרה של תנאי האישור.

לצורך ביצוע הפעולות לפי החוק המוצע, החברה המפעילה תסמיך נציגים, שעליה להיות תושבי ישראל ושאינם מצויים בניגוד עניינים תדיר העלול לגרום לשיבוש הפעילות ולמנוע מהנציג לבצע את תפקידו. פרטיהם של הנציגים שהוסמכו על ידי החברה יועברו לידיעת משרד הבריאות ומשטרת ישראל. היבטים נוספים של מחויבות עובדי החברה המפעילה יוסדרו בהסכם שיחתם בין המדינה לחברה.

לסעיפים 22כג עד 22כו

מוצע לקבוע מספר הוראות לשם הבטחת סודיות המידע המופק מאמצעי הפיקוח הטכנולוגי, לצד אפשרות השימוש בו למטרת פיקוח ואכיפה של קיום הוראות הבידוד, וכן למטרת הבטחת תקינות הפעולה של אמצעי הפיקוח הטכנולוגי ובקרה על פעילות החברה המפעילה. בסעיף 22כג נקבעה חובת סודיות על אדם אליו הגיע מידע מאמצעי פיקוח טכנולוגי, וזאת בין אם המיגע הגיע אל אותו אדם כדין או שלא כדין. חל איסור לעשות שימוש במידע זה לכל מטרה פרט למטרה לשמה נועד – לשם ביצוע הפיקוח והאכיפה על קיום הוראות הבידוד, ושימוש לפי החוק. בסעיף 22כד מוצע לקבוע הוראות בנושא שמירת המידע המתקבל מאמצעי הפיקוח הטכנולוגי. מוצע לקבוע כי לא ישמר מידע שאין בו חיווי על הפרה או ביצוע פעולות אסורות אחרות ביחס לפיקוח הטכנולוגי על ידי השוהה בבידוד (כגון חבלה בציד), וכי כל המידע ישמר במאגר מידע בבעלות משרד הבריאות אף שיוחזק בידי החברה. הנוהל שיכתב לפי סעיף 22כא(ב) יקבע גם הוראות לענייני העברת המידע מהחברה אל המשטרה ומשרד הבריאות. המשטרה תהיה רשאית לשמור מידע בו עשתה שימוש, במסגרת פעולות אכיפה שביצעה או שימוש אחר כדין. בסעיף 22כז מוצע לקבוע סטנדרט הולם לאבטחת אמצעי הפיקוח הטכנולוגי, המידע ומאגר המידע, מפני דליפת מידע או פריצה אליו, ומפני נזקים שונים העלולים להיגרם למידע, והעלולים להיגרם לאנשים שאודותיהם המידע, עקב פגיעה בפרטיותם כתוצאה מאירועים מסוג זה. בסעיף 22כז מוצע לקבוע כי יוסמכו הבעלי תפקידים

מוגדרים לעיין במידע המופק מאמצעי הפיקוח הטכנולוגי, שיחתמו על התחייבות לשמירה על סודיות כמקובל, ורק להם תהיה גישה למידע שבמאגר המידע.

לסעיף 22כז המוצע

חלק מהאמצעים לפיקוח טכנולוגי המצויים בשוק ושהמדינה עשויה לבחור להשתמש בהם, כוללים ציוד אלקטרוני יקר ערך. על מנת ליצור תמריץ לשמור על הציוד ולהחזירו לחברה המפעילה בתום השימוש, מוצע לקבוע כי נכנס שקיבל ציוד מסוג זה, יהיה מחוייב לחתום על התחייבות כספית להשבתו בתום השימוש, כך שאם לא החזיר את הציוד או החזיר אותו במצב לא תקין – יחויב בתשלום שיגבה על ידי המדינה (לרבות באמצעות ההוצאה לפועל). מוצע להסמיך את שר הבריאות לקבוע בצו את פריטי אמצעי הפיקוח החייבים בהפקדת התחייבות כאמור, ואת גובה התשלום שיגבה בגינם במקרה של אי החזרה של פריטים אלה, באופן שישקף את עלותם הריאלית.

ראשית, תוטל על מי שקיבל את הציוד, חובה להודיע בהקדם לחברה המפעילה ולמשרד הבריאות על כל מקרה בו נגרם נזק לערכת הפיקוח במהלך תקופת הבידוד, ובשלב ראשון על החברה המפעילה יוטל לפעול לתיקון הנזק, על ידי החלפת הציוד או תיקונו לפי הצורך, ולפי הנחיות משרד הבריאות. במקרים המתאימים, יהיה המנהל רשאי לקבוע כי הנכנס שקיבל את הציוד, חייב בתשלום עבורו עקב הנזק שגרם לו, וזאת אם נגרם לציוד נזק שלא ניתן לו הסבר סביר, או שהציוד לא הוחזר לחברה בתום הבידוד במועד, וללא הצדקה. על חיוב בתשלום כאמור תימסר הודעה לפי הכתובת שמסר הנכנס לבידוד בעת שקיבל את הבידוד, ולפי כתב ההתחייבות עליו חתם כאמור בסעיף 22(א)7, והנכנס שחויב בתשלום כאמור יוכל לטעון טענותיו בעניין זה הפני המנהל בתוך 30 ימים, והוא זכאי לקבל החלטה מנומקת בכתב. מובהר כי תשלום זה אינו עונשי אלא נועד להבטיח כי ציוד הנמסר לידי הנכנס לתקופת הבידוד – יוחזר כמתחייב בתום הבידוד. בהתאם, סכומי התשלום ישקפו את העלות הריאלית של הציוד, ללא כל רכיב עונשי. ככל שהפגיעה בציוד או אי השבתו היו חלק מהפרה של הוראות הבידוד, צפוי הנכנס לקנס, בנפרד ובמנותק מחיובו בתשלום בעד הציוד.

לסעיף 22כח המוצע

מוצע לקבוע כי פרט לענישה הפלילית במקרה של הפרה של הוראות הבידוד, הרי שתישמר גם סמכות המנהל לקבוע כי עקב הפעולות שביצע הנכנס במסגרת הבידוד בפיקוח טכנולוגי, כמפורט בסעיף, עליו לסיים את הבידוד בפיקוח טכנולוגי ולהשלים את הבידוד באופן מפורק במקום לבידוד מטעם המדינה. המנהל יוסמך לקבוע זאת במקרים של פגיעה מכוונת באמצעי הפיקוח הטכנולוגי או בתקינות הפעלתו; אי דיווח על פגיעה או תקלה בערכת הפיקוח כפי שהנכנס מחוייב לעשות לפי סעיף 22כז(ב), העברת ערכת הפיקוח לאדם אחר – או למקום אחר (כגון השלכתה או הצבתה במקום שהנכנס אינו נמצא בו), וכן, אם התגלה כי אף שהנכנס הצהיר על היתכנות השימוש באמצעי הפיקוח במקום הבידוד שלו – הדבר אינו נכון, ולא מתאפשר לקיים לגביו פיקוח טכנולוגי, וכמובן גם בכל מקרה של הפרת הוראות הבידוד עצמן. הפניית הנכנס למלונית במצבים אלה איננה ענישה אלא תוצאה ישירה ומתבקשת מכך שנמצא שאין אפשרות מעשית שאותו נכנס יקיים בידוד מפורק לאשורו, בעזרת אמצעי פיקוח טכנולוגי בלבד. יובה כי ככל שאירעה הפרה של הוראות הבידוד, צפוי הנכנס לקנס, בנפרד ובמנותק מהעברתו לבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה.

לעניין חיוב הנכנס בקנס במקרה של הפרה, מובהר כי מידע שיופק מאמצעי הפיקוח יוכל לשמש כראיה להוכחת הפרת הוראות הבידוד לאחר שיתוקף מבחינה ראייתית ככל שיעמוד במבחני החוק והפסיקה בנושא.

סעיף 3

מוצע לקבוע, באמצעות תיקון לסעיף 22ט לחוק סמכויות מיוחדות, כי אדם שנכנס לישראל המסרב או שאינו יכול לשהות בבידוד ביתי בפיקוח טכנולוגי, והמפר את הוראת הנציג המוסמך לשהות בבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה - יבצע עבירה פלילית. בהתאם לאמור בסעיף 22י ניתן יהיה להטיל על אותו אדם קנס מנהלי בגובה 5,000 ₪. יוער כי מדובר בהפללה של התנהגות שונה מאשר הפללת ההתנהגות של הפרת החובה לשהות בבידוד במקום הבידוד ולא לצאת ממנו הקבועה בסעיף 22ד) לצו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה), תש"ף-2020. אדם שיצא ממקום הבידוד ייקנס על הפרת חובת הבידוד, בעוד אדם שיסרב לשהות בבידוד תחת פיקוח טכנולוגי – וגם יסרב לשהות בבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה - ייקנס מסיבה זו.

סעיף 4

מוצע לקבוע, באמצעות תיקון סעיף 46(1) לחוק סמכויות מיוחדות, כי הממשלה תוכל לפעול להכרזה בעניין חיוב הנכנסים בבידוד בפיקוח טכנולוגי, באמצעות ועדת שרים, כפי שהיא רשאית לפעול בעניין הכרזה לפי סעיף 22ג.

סעיף 5

מוצע לקבוע כי התיקון לחוק והאפשרות לקיים בידוד בבית הנכנס עם פיקוח טכנולוגי, יחול על כל מי שנכנס לישראל וחייב בבידוד החל מיום התחילה, ועל מי ששוהה ביום התחילה בבידוד במקום לבידוד מטעם המדינה, ועומד בתנאים לקיום בידוד ביתי בפיקוח טכנולוגי, כמפורט בסעיף 22יט(א).